

Verlenging Bedrijven Investerings Zone (BIZ) Centrum Veendam 2025-2029

Meerjarenprogramma

VEN
VAN
VEENDAM!

Stichting Bedrijven Investeringszone Centrum Veendam
Postbus 130
9640 AC, Veendam
secretaris@centrumveendam.nl

BRDG Advies
Wederik 1
9801 LX, Zuidhorn
info@brdgadvies.nl

11-10-2024

Inhoudsopgave

	Voorwoord	4
1.	Inleiding	6
	1.1 Terugblik	6
	1.2 Einde looptijd BIZ-periode: terugkijken en vooruitblikken	6
	1.3 Voorstel continuering BIZ in 2025-2029	7
	1.4 Leeswijzer	8
2.	Het BIZ-instrument toegelicht	9
	2.1 De BIZ-wet	9
	2.2 Voordelen van een BIZ	11
3.	Evaluatie BIZ 2020-2024	12
	3.1 Wat wilden we bereiken in 2020?	12
	3.2 In hoeverre zijn we daarin geslaagd?	13
4.	Ambities en doelstellingen 2025-2029	20
5.	Meerjarenprogramma 2025-2029	21
	5.1 Thema's	21
	5.2 Uitwerking thema's	22
6.	BIZ-gebied	27
7.	Tariefstelling	29
8.	Begroting en jaarprogramma 2025	30
	8.1 Begroting	30
	8.2 Toelichting jaarprogramma 2025	32
9.	Organisatie en proces	33
	9.1 Organisatie	33
	9.2 Proces	33

Voorwoord

Geachte lezer,

Met gepaste trots presenteren wij hierbij het Meerjarenprogramma van de Stichting Bedrijven Investeringszone (BIZ) centrum Veendam 2025-2029. Ik kan u meteen alvast verklappen dat het nieuwe BIZ-bestuur er enorm veel zin in heeft om de activiteiten en prestaties van de afgelopen BIZ-periode voort te zetten.

Het voor u liggende Meerjarenprogramma is mede door de inzet van betrokken ondernemers in het centrum (werkgroep BIZ 2.0) tot stand gekomen. Daarnaast hebben de ondernemers via Chainels hun feedback op de afgelopen BIZ-periode 2020-2024 gegeven en daarmee een voor de toekomst bruikbare evaluatie. Ondernemers bedankt hiervoor!

Bij een terugblik op deze afgelopen periode zijn we ondanks de uitermate complexe start in corona-tijd ook trots op hetgeen we binnen het samenwerkingsverband van het centrummanagement (de gouden driehoek ondernemers, vastgoed en gemeente Veendam) hebben bereikt. Mooie dingen doe je samen. Daarom is ook een woord van dank op zijn plaats voor al die organisaties, bedrijven en personen waarmee wij in de afgelopen jaren hebben samengewerkt en dankzij wiens steun al die activiteiten mogelijk waren.

Als BIZ-bestuur zijn wij nauw betrokken geweest bij de realisatie van een centrumvisie en uitvoeringsprogramma door de gemeente. De centrumvisie moet duidelijkheid geven over de wijze waarop het winkelgebied in het centrum zich in de nieuwe BIZ-periode 2025-2029 verder ontwikkelt tot een toekomstbestendig centrum. Ook in de komende jaren zullen we vanuit de BIZ de gemeente Veendam zoveel mogelijk ondersteunen om dat uitvoeringsprogramma in al zijn facetten op te pakken.

Een onderwerp in de centrumvisie als 'groen centrum' wordt steeds belangrijker. Dat slaat ook aan bij de historische identiteit van ons mooie Veendam. 'Veendam, Parkstad van het Noorden' mag in het centrum meer tot zijn recht komen. Groene pleinen en winkelstraten zorgen voor (een gevoel van) welbevinden bij de bezoekers. Samen met de gemeente hebben we nagedacht hoe dit te realiseren. Door vergroening van bijvoorbeeld het Museumplein ontstaat een groene verbinding tussen het Julianapark en het Hertenkamp. Het Museumplein wordt in deze visie bij uitstek een locatie voor ontmoeting, verblijf en vermaak. Bovendien zien we hier kansen voor een aantrekkelijke weekmarkt die meer mensen naar het centrum moet trekken. 'Traffic' creëren heet dat. Ook hier gaan we samen met de gemeente naar kansen en mogelijkheden kijken.

Daarnaast zijn we in samenwerking met de gemeente bezig met een historische Veenroute door het centrum. Het centrum is een belangrijk onderdeel van Veendams identiteit en historie. We willen de unieke verhalen uit het verleden zichtbaar maken, zodat beleving en daardoor een aantrekkelijk centrum ontstaat. Dat is leuk voor toeristen, maar ook voor onze eigen bevolking en uiteraard nieuwkomers.

Door realisatie van dergelijke projecten hopen we van het centrum één grote iconische verblijfsplek te maken. Wij zien het centrum graag als een huiskamer van Veendam, een ontmoetingsplaats van je woonplaats. Deze sociale cohesie maakt het centrum sterk!

Vorig jaar hebben wij een gevarieerder en uitgebreider evenementenprogramma voor het centrum geïntroduceerd. De reacties waren goed. Dit hogere ambitieniveau zetten wij voort! De BIZ investeert zo fors in het centrum. Bezoekers van het centrum moeten zich er als VEN van Veendam thuis voelen en vooral ook terugkomen!

De winkelleegstand is in de meest recente periode fors afgenomen, vooral zichtbaar en merkbaar aan de Promenade. Het is echter nog te vroeg om hier meer definitieve conclusies aan te verbinden. Gisteren bereikte mij nog een app-bericht over de komst van een nieuwe ondernemer met een duidelijke meerwaarde voor het centrum. Dat voelt goed en geeft ons als bestuur vertrouwen in de toekomst van het centrum van Veendam.

Dat vertrouwen blijkt ook uit ons Meerjarenprogramma 2025-2029, waarin wij u graag vertellen wat u van ons de komende jaren kunt verwachten. Vooral met een nog veelzijdiger en vernieuwd evenementenprogramma willen we van het centrum van Veendam een USP (unique selling point) in het Groninger winkellandschap maken. Zichtbare marketingcampagnes en acties aan de hand van het VEN van Veendam-thema zullen dat proces versterken.

In samenwerking en de inzet van actieve en betrokken ondernemers en vastgoedeigenaren ligt de toekomst. Komt u als ondernemer ons helpen bij onze activiteiten? Neem deel aan een werkgroep of kom met een eigen idee. Onze promotiemanager Maikel-Owen van Deest in het BIZ-pand aan de Promenade 28 staat u met uw vragen en opmerkingen graag te woord.

Ik ben VEN van Veendam, u toch ook?

Graag tot ziens in het prachtige en bruisende centrum van Veendam!

Met vriendelijke groet,

Namens het BIZ-bestuur centrum Veendam,

Henri Spijkerman,

Secretaris en waarnemend voorzitter

1 - Inleiding

1.1 Terugblik

Vanaf 2020 is de Bedrijven Investerings Zone (BIZ) voor ondernemers (gebruikers) en eigenaren van leegstaande panden gestart in het centrum van Veendam. Met maar liefst 83% vóór-stemmers in februari 2020 werd duidelijk dat de stemgerechtigden vertrouwen hadden en geloofden in de positieve bijdrage die de BIZ kan leveren. Bij de start van de BIZ is de Stichting BIZ Centrum Veendam (Stichting BIZ) opgericht, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de BIZ-plannen en de besteding van de BIZ-middelen. Naast dit meerjarenprogramma stelt de stichting voorafgaand aan een jaar een begroting en jaarplan op en aan het eind van een jaar een jaarrekening en jaarverslag. Dit is de basis voor het ontvangen van de jaarlijkse gemeentelijke BIZ-subsidie en voor het uitvoeren van die plannen, projecten en evenementen.

Vóór 2020 werden de activiteiten van de Ondernemersvereniging Veendam Centraal (OVC) gefinancierd via de reclamebelasting. Met de invoering van de BIZ veranderde dat. Iedere gebruiker van een niet-woning in het centrum betaalt vanaf 2020 mee aan een jaarlijks fonds dat beheerd wordt door de stichting BIZ. Bij leegstand betaalt de eigenaar de BIZ-bijdrage. Bestuursleden van de OVC en de in 2019 opgerichte Vereniging van Vastgoedeigenaren Veendam Centraal (VVIC) hebben plaats in het bestuur van de stichting.

Door de invoering van de BIZ is er een groter en stabiel budget beschikbaar voor de uitvoering van alle activiteiten die nodig zijn om het centrum van Veendam beter te laten functioneren. Het gaat hierbij om speerpunten als evenementen, activiteiten, aankleding, marketing, leegstands-aanpak en samenwerking. Met de BIZ brachten we de afgelopen jaren een budget van gemiddeld circa €140.000 per jaar bijeen. Aangevuld met andere middelen (zoals een aanvullende subsidie van de gemeente voor de inzet van de evenementenregisseur en enkele incidentele subsidies) hebben we de afgelopen jaren circa €800.000,- in het centrum geïnvesteerd.

1.2 Einde looptijd BIZ-periode: terugkijken en vooruitblikken

Van rechtswege heeft een BIZ een maximale termijn van vijf jaar. De termijn loopt af op 31 december 2024. Dat betekent dat we, om door te kunnen gaan met onze investeringen in het centrum, de BIZ moeten verlengen. Vanaf het voorjaar 2024 is een werkgroep opgestart, met daarin zowel enkele bestuursleden van de Stichting BIZ als enkele enthousiaste ondernemers. Samen hebben we de werking van de BIZ in de afgelopen jaren besproken en het effect daarvan. Ook hebben we gekeken naar de opgave en ambities voor de komende jaren en de vraag hoe we daar het BIZ-instrument weer voor in kunnen zetten. Op 22 mei 2024 zijn deze nieuwe uitgangspunten en

keuzes tijdens een informatieavond in hotel Parkzicht gepresenteerd en waarvoor alle bijdrageplichtigen zijn uitgenodigd. De uitwerking van dit alles kunt u lezen in het hier voorliggende businessplan.

De werkgroep is, net als vijf jaar geleden, professioneel begeleid door Mischa de Gier van bureau BRDG Advies. Hij is tevens als strategisch centrummanager actief, in een tandem met promotiemanager Maikel-Owen van Deest.

BIZ in corona-tijd

De tijd van de coronapandemie (grotendeels 2020-2022) was voor de BIZ een zware periode. Het centrum van Veendam heeft, net als elk ander centrumgebied, te lijden gehad onder de pandemie. Winkelsluitingen, winkelen op afspraak en de 1,5 meter afstand zorgden voor moeilijke omstandigheden voor zowel retail als horeca. Ook voor de BIZ waren er negatieve gevolgen te merken. Evenementen konden niet georganiseerd worden en het aantrekken van veel bezoekers werd door de overheid actief ontmoedigd. Vanaf het moment dat het weer mocht, hebben we ons ingezet om met de overgebleven middelen ons centrum weer op de kaart te zetten.

1.3 Voorstel continuering BIZ in 2025-2029

Als BIZ-bestuur zijn wij ervan overtuigd dat de afgelopen vijf jaar hebben bewezen dat de BIZ heeft bijgedragen aan de aantrekkelijkheid van het centrum van Veendam. Om ook in de toekomst te kunnen blijven investeren in het centrum van Veendam is het van belang om genoeg financiële middelen te hebben. Middels de BIZ hebben wij als ondernemers directe invloed op wat er met ons geld gebeurt en kunnen we net als de afgelopen vijf jaar bouwen aan ons centrum. Als ondernemers hebben we namelijk een gezamenlijk belang en dat is een levendig, aantrekkelijk en goed functionerend centrum.

Zoals hierboven al benoemd heeft een BIZ een maximale termijn van vijf jaar. Omdat de termijn afloopt op 31 december 2024, mag elke gebruiker in het BIZ-gebied opnieuw zijn/haar stem uitbrengen of hij/zij vóór of tégen de verlenging van de BIZ is. Alleen bij voldoende stemmen wordt de BIZ verlengd.

We denken dat we op basis van de BIZ in de afgelopen jaren goede stappen hebben gezet. Er staat een goede basis voor de toekomst. Inmiddels hebben we een sterk marketing- en evenementenprogramma en in de recente periode loopt de leegstand terug. We mogen nieuwe ondernemers ontmoeten en er waait een 'frisse wind' door Veendam. Dat is een positief gegeven, maar we zijn er nog lang niet. Gezien de grote concurrentie van zowel het internet als vanuit de omliggende plaatsen is het belangrijker dan ooit om ons centrum aantrekkelijk te houden, er voor te zorgen dat onze inwoners en bezoekers ons centrum waarderen en er graag komen en er besteden. Alleen zo creëren we een centrum waar het goed ondernemen is en waar de leegstand nog verder verminderd kan worden. Daar moeten we ook de komende jaren gezamenlijk keihard aan werken. Dat proces kan niet zonder de financiële basis via een BIZ.

Als bestuur van de Stichting BIZ Centrum Veendam doen wij aan u als collega-ondernemer, of eigenaar van een leegstaand pand, het voorstel om de BIZ voor de periode 2025-2029 te verlengen. De basis voor alle toekomstige activiteiten is het hier voorliggende plan. In dit businessplan kijken we terug op de afgelopen vijf jaren en zetten we onze keuzes voor de komende vijf jaar uiteen. We hopen dat dit u kan overtuigen om straks tijdens de stemronde weer, net als wij zullen doen, vóór de BIZ te stemmen.

Helpt u ons te blijven werken aan een aantrekkelijk en levendig centrum van Veendam?!

Wat zijn de gevolgen als er straks geen BIZ meer is?

De BIZ heeft in de afgelopen jaren zijn nut bewezen. Indien de BIZ onverhoopt vanaf 2025 niet verlengd zou worden, vanwege onvoldoende vóór-stemmen, dan heeft dat grote impact op de korte en lange termijn. Op korte termijn kunnen we activiteiten zoals evenementen niet meer voortzetten. Op de langere termijn zullen we op zoek moeten naar een andere manier van collectieve financiering, bijvoorbeeld door aan de gemeente te vragen om de reclamebelasting in te voeren. Het kan evenwel voorkomen dat de gemeente hier niet voor open staat, als ze zien dat er te weinig draagvlak is voor een BIZ. Hoe dan ook betekent het dat het budget voor het centrum van Veendam aanzienlijk kleiner zal worden. Uw stem bepaalt de voortzetting van de BIZ!

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het BIZ-instrument toegelicht. Hierbij wordt ingegaan op de BIZ-wet en wat de belangrijkste aspecten zijn van dit instrument. Ook worden de voornaamste voordelen van de BIZ belicht, zoals dat ondernemers zelf hun doelstellingen, inzet en activiteiten bepalen en de mogelijkheden voor een groter budget.

In hoofdstuk 3 kijken we terug op hetgeen de BIZ in de afgelopen vijf jaren heeft bereikt.

In hoofdstuk 4 kijken we vooruit en worden de ambities en doelstellingen voor de komende BIZ-periode toegelicht.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 een specifiek meerjarenprogramma voor 2025-2029 uitgewerkt. Hierbij is aandacht voor de belangrijkste hoofdthema's waar we ons voornamelijk op willen focussen.

Hoofdstuk 6 en 7 gaan respectievelijk in op de afbakening van het BIZ-gebied en de tariefstelling.

In hoofdstuk 8 volgt de begroting voor het komende BIZ-jaar (2025), waarbij per thema de kosten op een rij worden gezet.

Hoofdstuk 9 sluit af met enkele opmerkingen over de organisatie en het proces.

2 - Het BIZ-instrument toegelicht

2.1 De BIZ-wet

In 2009 is de Wet op de Bedrijven Investerings Zones (kortweg: BIZ-wet) ingevoerd, eerst als experimentenwet en vanaf 2014 als officiële wet. Via de BIZ-wet kunnen bedrijven en/of vastgoedeigenaren¹ in een afgebakend geografisch gebied (zoals een winkelgebied of een bedrijventerrein) samenwerken door middel van gezamenlijke investeringen in (vooraf vastgelegde) onderwerpen als promotie/marketing, evenementen, veiligheid, uitstraling, organisatie, faciliteiten et cetera.

Doel van deze investeringen is om het gebied te verbeteren op gebied van leefbaarheid, aantrekkingskracht en economisch functioneren. Dit is uiteindelijk goed voor:

Bewoners / bezoekers / werknemers (aantrekkelijker gebied);
Ondernemers (goede voorwaarden om het bedrijf te laten renderen);
Eigenaren (vastgoedwaarde).

In de BIZ-wet liggen de regels voor de totstandkoming en uitvoering van een BIZ-fonds vast. Een aantal belangrijke aspecten daarin zijn:

- **BIZ-introductie op verzoek van gebruikers (=ondernemers)**

Een gemeente faciliteert een BIZ enkel als ondernemers daarom vragen. Ze kan of mag zelf geen initiatief nemen. Als dat verzoek er is en de juiste procedures zijn doorlopen, zal een gemeente de aanvraag voor een BIZ faciliteren via het opstellen van een BIZ-verordening die de gemeenteraad aanneemt.

- **Financiële grondslag: opslag op OZB-belasting**

De middelen in een BIZ-gebied worden geïnd via de gemeentelijke OZB-belasting op niet-woningen in het afgebakende BIZ-gebied. In de praktijk gaat het dan met name om (semi-)commerciële panden. Maatschappelijke panden zoals scholen worden vaak vrijgesteld. De BIZ-bijdrage is een bedrag gerelateerd aan de WOZ-waarde van het pand. Er wordt een aparte BIZ-heffing in rekening gebracht; deze aanslag zal worden vermeld op de gecombineerde aanslag OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Woningen en vooraf vastgestelde

¹ We beperken ons vanaf hier tot bedrijven/ondernemers, omdat we in Veendam een verlenging van de gebruikers-BIZ beogen.

uitzonderingscategorieën betalen niet mee. De ondernemers (als initiatiefnemers van de BIZ) kunnen zelf een voorstel doen hoe hoog de opslag is en hoe deze bepaald wordt².

- **Totstandkoming is een democratisch proces**

Voor de instelling van een BIZ vindt een formele stemronde plaats: de draagvlakmeting. Alle partijen die potentieel in een BIZ-gebied aangeslagen worden, worden uitgenodigd te stemmen over het opgestelde BIZ-voorstel. Daarbij geldt dat enkel een BIZ ingevoerd wordt als:

Er een opkomst is van minimaal 50% van de potentieel aangeslagen partijen; én
Van de opkomst minimaal twee derde 'ja' heeft gestemd; én
De 'ja-stemmers' een hogere vastgoedwaarde vertegenwoordigen dan de 'nee-stemmers'.

Als aan één van deze voorwaarden niet is voldaan, wordt er géén BIZ ingevoerd.

- **Ondernemers bepalen binnen de BIZ-organisatie wat er met de middelen gebeurt**

De middelen die met een BIZ gegenereerd worden, dienen ingezet te worden voor collectieve activiteiten in het betreffende gebied. Het is belangrijk is dat de hoofdlijnen waarop een BIZ-gebied wil inzetten worden vastgelegd in een meerjarenprogramma. En dat er daarnaast jaarlijks een activiteitenplan wordt opgesteld.

- **De inkomsten en uitgaven van een BIZ-fonds zijn aan regels over transparantie gebonden**

Wanneer een BIZ wordt ingesteld en de inning plaatsvindt, keert de gemeente de middelen uit aan de verantwoordelijke BIZ-organisatie. In ons geval is dat de Stichting BIZ Centrum Veendam. De gemeente doet dat op basis van een jaarlijks aan te leveren activiteitenplan, die een basis moet hebben in het meerjarenprogramma waarover door de ondernemers is gestemd. De Stichting BIZ is verplicht om te rapporteren over deze activiteiten en bijbehorende uitgaven aan alle partijen die aangeslagen worden in een BIZ-gebied én aan de gemeente. Daarnaast leggen de BIZ-organisatie en de gemeente in een uitvoeringsovereenkomst specifiek vast hoe de partijen met elkaar samenwerken en wat ze van elkaar verwachten.

- **Een BIZ heeft een vaste looptijd van maximaal vijf jaar**

Initiatiefnemers zijn vrij om de looptijd van een BIZ te kiezen, met een minimum van één en een maximum van vijf jaar. Veelal wordt in de praktijk gekozen voor een looptijd van vijf jaar, omdat de aanlooperperiode naar een BIZ veel tijd en inzet vergt. Na de gekozen periode vervalt een BIZ in principe automatisch, tenzij er een bewuste keus gemaakt wordt om de werking van een BIZ weer (met maximaal vijf jaar) te verlengen.

Dit is nu aan de orde in Veendam: na een periode van vijf jaar is op 31 december 2024 de eerste BIZ-periode in het centrum van Veendam ten einde. Het houden van een stemronde is hierdoor noodzakelijk om deze eerste BIZ-periode te verlengen.

De procedure voor een verlenging is dezelfde als bij de totstandkoming van een BIZ: met een stemronde, een meerjarenprogramma en enkele gemeentelijke besluiten. Op deze manier krijgen ondernemers elke vijf jaar de kans om te besluiten of ze wel of niet met het instrument van een BIZ door willen gaan.

² Zie ook hoofdstuk 7 Tariefstelling.

2.2 Voordelen van een BIZ

De BIZ wordt over het algemeen als een robuust en efficiënt instrument voor het beter functioneren van centrumgebieden gezien dat meer voordelen dan nadelen kent. Dit is de reden dat er anno 2024 in Nederland zo'n 400 BIZ-gebieden actief zijn. Als belangrijkste voordelen worden ervaren:

1. Rechtvaardige verdeling van lasten

Een verdeelsleutel op grond van de WOZ-waarde, waarin iedere ondernemer én de eigenaren van leegstaande panden in een winkelgebied meebetalen, is een relatief eerlijke manier om de lasten te verdelen die collectieve investeringen in een winkelgebied met zich meebrengen. Zo betaalt iedereen mee die profiteert en drukken de kosten daarmee niet enkel op hen die vrijwillig meebetalen. Daarnaast kan met een verdeelsleutel op grond van de WOZ-waarde onderscheid worden gemaakt naar grootte van het bedrijf. De grootste bedrijven in het centrum hebben relatief de grootste eigendommen in het centrum en hebben relatief het grootste belang bij investeringen in dat centrum.

2. Wettelijke rechten en plichten

Met de invoering van een BIZ wordt er gewerkt volgens een aantal wettelijk vastgelegde procedures en regels. Zo is een democratisch proces bij de totstandkoming verplicht, zodat volstrekt duidelijk is of een meerderheid zich kan vinden in de voorstellen. Hierbij ligt de duur van een BIZ-periode vast en zijn er verplichtingen om inzage te geven in de inning en uitgave van de middelen die opgehaald worden in een BIZ-gebied. Daarmee kan er geen twijfel bestaan over wat er met het geld gebeurt en liggen de belangen van de bijdrageplichtigen voldoende vast.

3. Brede inningsbasis en mogelijkheden tot groter budget

Doordat alle ondernemers meebetalen, ontstaat een brede inningsbasis. Dit biedt de mogelijkheid om tot een robuust gezamenlijk budget te komen om de gewenste collectieve investeringen in een winkelgebied te realiseren.

4. BIZ zorgt voor stabiliteit

Wanneer een winkelgebied kiest voor een BIZ, betekent dit helderheid voor een periode van (maximaal) vijf jaar:

- voor ondernemers is er duidelijkheid over het bedrag dat ze kwijt zijn aan een BIZ;

- voor de uitvoeringsorganisatie betekent dit duidelijkheid over het jaarlijks te besteden budget, zodat dit optimaal en efficiënt ingezet kan worden. Dit in tegenstelling tot een situatie met contributies, waarin leden altijd hun lidmaatschap op kunnen zeggen.

5. Periodieke herevaluatie

De maximale periode van vijf jaar betekent dat bij afloop van deze periode alle bijdrageplichtige partijen kunnen bepalen of ze wel of niet door willen met een BIZ-systeem. En zo ja, hoe ze dat willen. Ook verplicht het de BIZ-organisatie om verantwoording af te leggen over de vraag wat de inzet heeft opgeleverd en waarom voortzetting in een nieuwe periode een goed idee is. Daarmee zorgt deze periodieke her-evaluatie voor meer sturing bij de ondernemers en wordt de BIZ-organisatie scherp gehouden om de middelen zo goed mogelijk in te zetten conform de belangen van de bijdrageplichtigen.

6. Eenvoudig inningsstelsel

Voor de gemeente is het inningsproces voor de BIZ relatief eenvoudig. De administratieve handeling, namelijk de aanslag gemeentelijke belastingen, wordt immers al uitgevoerd. Er is enkel een extra heffing die daarin wordt ondergebracht. Daarnaast worden er heldere afspraken vastgelegd (waarvoor de basis vastligt in de BIZ-wet) tussen gemeente en het bestuur van de Stichting BIZ als ontvanger van de BIZ-middelen over subsidieaanvraag, -uitkering en -vaststelling c.q. verantwoording. Dit alles maakt ook dat de inningskosten (die de gemeente wettelijk gezien in mag houden op het geïnde bedrag) beperkt kunnen blijven.

3 – Evaluatie BIZ-periode 2020-2024

3.1 Wat wilden we bereiken in 2020?

In 2020 hebben we bij de start van de BIZ de volgende ambitie geformuleerd:

“Het vergroten van de economische vitaliteit en de aantrekkingskracht van het centrum van Veendam voor de inwoners en bezoekers, door middel van een sterke, structurele samenwerking tussen ondernemers onderling en met de gemeente en vastgoedeigenaren in de Bedrijveninvesteringszone. Met als doel dat ons centrum bruist en dat consumenten er graag komen, verblijven en besteden.”

Om die ambitie te bereiken werden in 2020 zeven doelstellingen geformuleerd:

- **Samenwerking en organisatie:** intensiveren van de samenwerking tussen ondernemers in het centrum en het versterken van de samenwerking met gemeente en vastgoedeigenaren.
- **Aanbodversterking en leegstandsvermindering:** versterken van het voorzieningenaanbod in een compact centrum en het terugdringen van de leegstand.
- **Investerings in ontmoetings- en verblijfskwaliteit:** het creëren van een prettig verblijfsklimaat door te investeren in de inrichting en uitstraling van het centrum.
- **Veiligheid:** het inrichten van een veilig centrum voor bewoners, bezoekers en ondernemers.
- **Bereikbaarheid, parkeren en routing:** aandacht voor een optimale bereikbaarheid, parkeervoorzieningen en routing van alle vervoersmiddelen.
- **Marketing en promotie:** investeren in een heldere en duidelijke profilering van het centrum en dit gezamenlijk uitdragen naar potentiële bezoekers.
- **Evenementen:** het organiseren van aansprekende evenementen.

3.2 In hoeverre zijn we daarin geslaagd?

In algemene zin geldt dat we elk jaar een jaarverslag maken waarin we ingaan op de uitvoering van het jaarprogramma en de successen en uitdagingen binnen dat afgelopen jaar. Deze jaarverslagen zijn beschikbaar voor alle BIZ-bijdrageplichtigen. Wanneer we terugkijken op de afgelopen jaren en de speerpunten die benoemd zijn in het meerjarenprogramma 2020-2024, dan kunnen we het volgende zeggen:

Samenwerking en organisatie

- Er is een **actief bestuur** bestaande uit ondernemers en vastgoedeigenaren waar, na enige zoektocht, recent enkele nieuwe (kandidaats-)bestuursleden aan zijn toegevoegd. We hebben er vertrouwen in dat we eind 2024 weer een volledig bezet bestuur hebben. Wel is de voorzittersrol voorlopig nog vacant.
- In de afgelopen jaren heeft het **uitvoeringsteam** verschillende invullingen gehad. Per november 2023 hebben we een volwaardig team staan, met rollen voor:
 - promotiemanager Maikel-Owen van Deest, verantwoordelijk voor de promotie van het centrum in brede zin (evenementencoördinatie, marketing en communicatie) en de rol van 'ogen en oren in het centrum';
 - strategisch centrummanager Mischa de Gier, verantwoordelijk voor BIZ-plannen, jaarplannen en strategische opgaven, waaronder centrumstructuur;
 - een secretariaat, tot en met 2024 bezet door Niels Holthof.

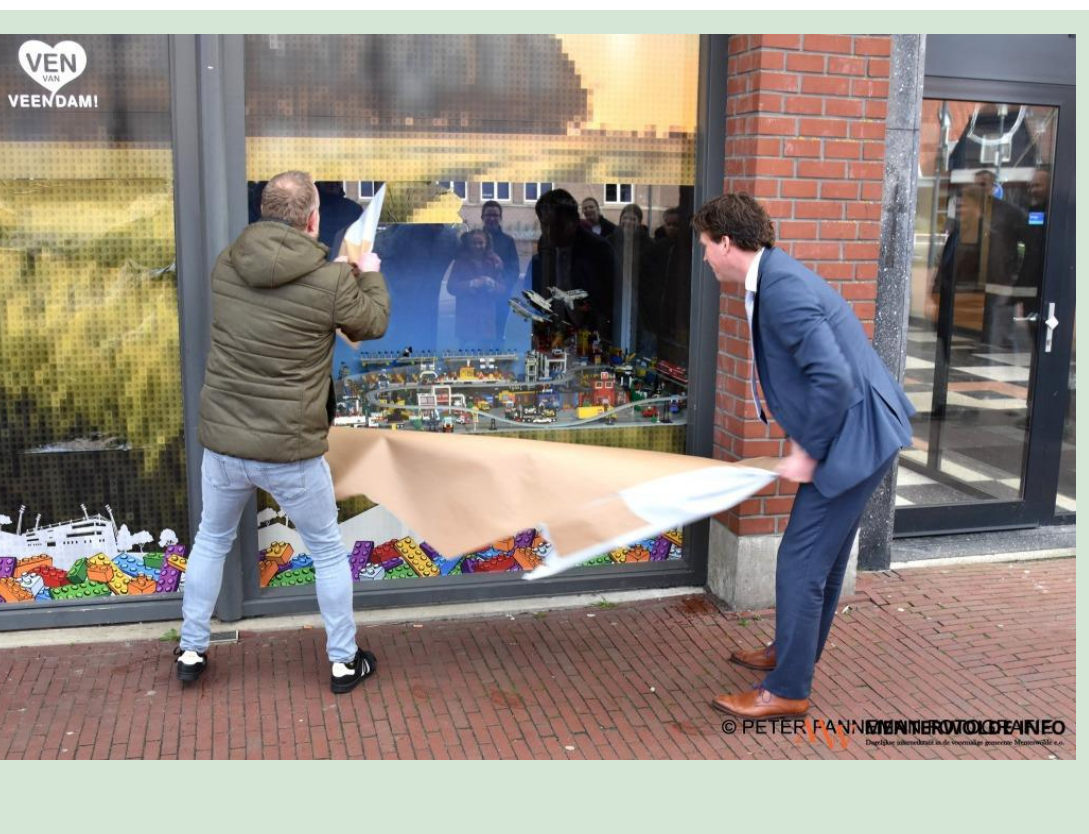
We menen dat dit team de noodzakelijke klus kan klaren en hebben de indruk dat hun inzet gewaardeerd wordt door de betrokkenen in het centrum.

- We communiceren frequent met de bijdrageplichtige ondernemers en vastgoedeigenaren in het centrum via **Chainels** en soms nog via WhatsApp. Doel is dat we een ieder goed informeren en waar mogelijk enthousiasmeren over alles wat er gebeurt in het centrum. Draagvlak en betrokkenheid zijn hierbij zeer belangrijk.
- In algemene zin onderhouden we een **goede werkrelatie met de gemeente Veendam**: er is een regelmatig bestuurlijk overleg en ondanks diverse personele wisselingen hebben we altijd een ambtelijk contactpunt. Voldoende ambtelijke bezetting op het centrum is wat ons betreft een blijvend speerpunt en punt van aandacht. Ook schakelen we, indien noodzakelijk, snel via **korte lijnen met de hulpdiensten**. Met name de relatie met de wijkagent is daarin goed en wordt vaak benut. Helaas is dat regelmatig nodig met het oog op veiligheid op straat, winkeldiefstal en overlast.
- Op het gebied van samenwerking tussen ondernemers hebben we nog stappen te zetten op het gebied van **uniforme openingstijden**. Voor de consument is het erg verwarrend als winkels op verschillende momenten open zijn. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de **koopavond**.
- We zijn nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van een **gemeentelijke centrumvisie en de meest recente detailhandelsstructuurvisie**, die de opgaven en noodzakelijke acties en investeringen benoemt. Nu de centrumvisie is vastgesteld is het zaak vaart te maken met de uitvoering.
- Op het gebied van **kennisuitwisseling** hebben we regelmatig thematische bijeenkomsten georganiseerd, zoals over veiligheid, verduurzaming en ondermijning. We zien echter wel dat deze sessies beperkt worden bezocht.

De conclusie is dat ondernemers het (net als iedereen in de huidige maatschappij) druk hebben en alleen bereid zijn te komen bij sessies die er echt toe doen.

Aanbodversterking en leegstandsvermindering

- We zien gelukkig dat, na een piek in coronajaren, **de leegstand zowel qua aantallen winkels als qua oppervlakte van winkels begint terug te lopen**. Met name sinds 2023 worden er meer nieuwe winkels en andere functies gerealiseerd dan er worden gesloten. Dat is een verheugende trend en een ombuiging van de situatie tot en met 2022. Maar we zijn er nog lang niet. Het evenwicht is broos en de situatie kan zomaar weer verslechteren. Winkels kunnen alleen functioneren met veel bezoekers en omzet. Helaas is het nog niet altijd zo druk in Veendam als we eigenlijk zouden willen. Hier moeten we gezamenlijk elke dag keihard aan werken.
- We brengen startende ondernemers en investerende ondernemers en vastgoedeigenaren waar mogelijk in aanraking met beschikbare **subsidies** (zoals de stimuleringssubsidie van de gemeente en bijvoorbeeld de LEADER-subsidie Oost Groningen) en begeleiden hen in het doen van aanvragen.
- We leggen in algemene zin de **rode loper** uit voor nieuwe ondernemers, door hen te begeleiden in het zoeken naar een locatie. Desgewenst kunnen we hen financieel ondersteunen van bedrijfsadvies.
- We zoeken voortdurend naar nieuwe kansen voor het aantrekken van nieuwe **formules**. Als basis hebben we een **brancheringsplan** opgesteld.
- We hebben aan **leegstandsmaskering** gewerkt via de inrichting van een LEGO-etalage en werken nog aan de zogenaamde 'Veenroute' door het centrum.
- Er is bewust voor gekozen om geen loyaliteitskaart te introduceren in het centrum. We denken dat de meerwaarde niet opweegt tegen de energie die we er in moeten steken.

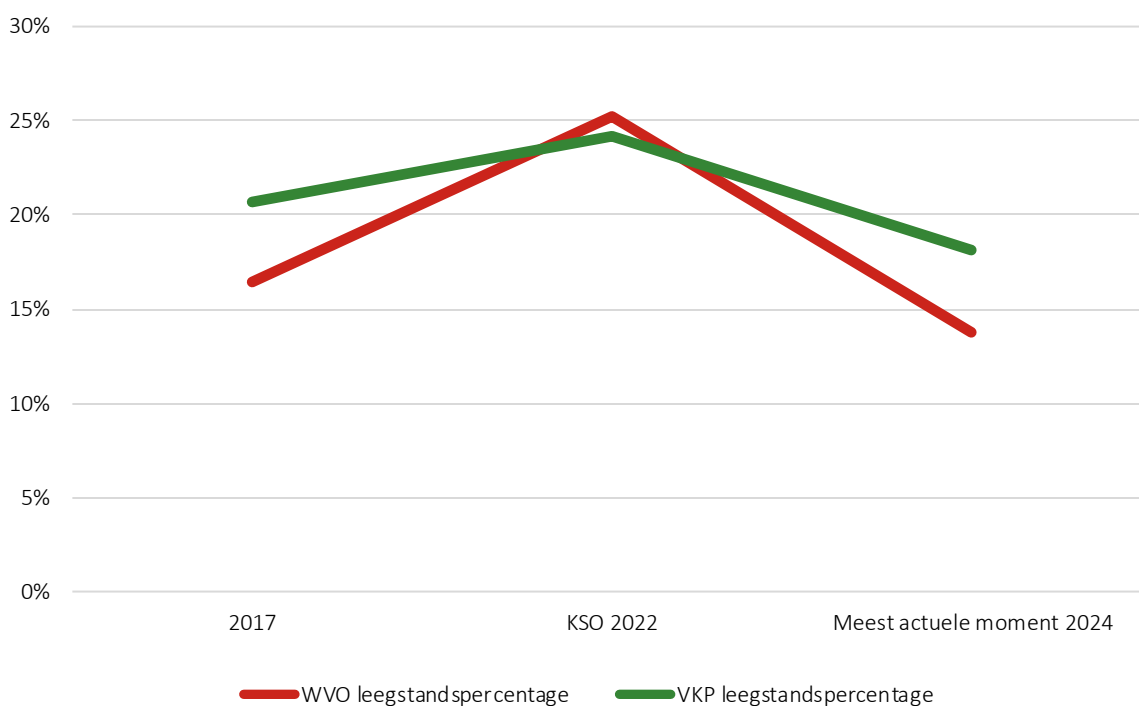
Opening LEGO-etalage (bron: Peter Panneman Fotografie, via Menterwolde.info)

Tabel 1: leegstandsontwikkeling 2017-2022-2024 in centrum Veendam (WVO = winkelvloeroppervlak m², VKP = aantal verkooppunten)

Jaar	Totaal vloeroppervlak	WVO leegstand	WVO leegstands%	Totaal VKP	VKP leegstand	VKP leegstands%
2017	36.600*	6.000	16%*	203	42	20,7%
KSO 2022	33.300	8.400	25%	182	44	24,2%
Meest actuele moment 2024	33.300	4.584	14%	182	33	18,1%

* Benadering i.v.m. oude meetmethodiek.

Figuur 1: leegstandsontwikkeling 2017-2022-2024 in centrum Veendam (WVO = winkelvloeroppervlak m², VKP = aantal verkooppunten)

Investeren in ontmoeting en verblijfskwaliteit

- We blijven investeren in aantrekkelijke **sfeerverlichting** in de wintermaanden. Na enige problemen met leveranciers denken we een efficiënte oplossing te hebben gevonden met een partij die jaarlijks de verlichting ophangt. De komende jaren moeten we de verlichting uitbreiden en verbeteren: deze is in enkele straten (zoals Kerkstraat-West en Promenadepad) nu nog onvoldoende.
- We zijn blij met het feit dat de gemeente de plaatsing van **hanging baskets** met bloemen voor haar rekening neemt.
- We investeren momenteel in **banieren en vlaggen** die het centrum het gehele jaar door moeten aankleden. Deze aankledingselementen hebben (te) lang op moeten wachten dus dit heeft momenteel prioriteit.
- De centrumvisie is voor de komende jaren de basis om te **investeren in de openbare ruimte** van het centrum. Onder andere de herinrichting van de Promenade-parkeerplaats en de vergroening van het Kerkplein staan daarbij hoog op de agenda. De Promenade en het Veenlustplein hebben de afgelopen jaren al een significante make-over gehad.
- Het jaarlijks schouwen door Stichting BIZ en gemeente samen (om aandachtspunten te benoemen) was in verband met personeelwisselingen enige tijd wat weggezaakt. Sinds 2023 is dit weer opnieuw opgepakt onder de vlag van het **'Keurmerk Veilig Ondernemen'**.
- Twee punten uit het meerjarenprogramma 2020-2024 hebben bewust minder prioriteit gekregen. Het gaat om het **rookbeleid en uitstallingenbeleid**. We menen als bestuur, ook in overleg met onze achterban dat dit momenteel geen grote aandachtspunten zijn.

Veiligheid

- Helaas is de **criminaliteit en overlast** in het centrum van Veendam (te) hoog. We spannen ons in om te bevorderen dat de bevoegde instanties meer werk maken van veiligheid op straat en in de winkel. Onderling zorgen we voor korte lijnen en goede informatievoorziening tussen ondernemers onderling, met de Stichting BIZ en met de wijkagent.
- De afgelopen jaren is het aanbod aan (altijd toegankelijke) **AED's** verbeterd.
- We hebben de afgelopen jaren **BHV-cursussen** aangeboden voor zelfstandige ondernemers. Hier is goed gebruik van gemaakt.

Bereikbaarheid, parkeren en routing

- Hoewel het thema gelukkig terugkomt in de centrumvisie, menen we dat er nog onvoldoende werk is gemaakt van **bewegwijzering naar het centrum en naar parkeerplaatsen**. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt.
- In 2024 hebben we zelf het initiatief genomen om de **parkeerproblematiek op de Promenadeparkeerplaats** (volle parkeerplaats op piekmomenten) aan te pakken door bezoekers te wijzen op de mogelijkheden van het parkeerdek bovenop het ABC-complex en hier ook te zorgen voor goed beheer. Een grotere oplossing via investering in de Promenade-parkeerplaats is echter noodzakelijk. Ook de invoering van meer kortparkeren (blauwe zone) staat voor de Stichting BIZ nog steeds op het wensenlijstje.
- De **proef met rijden door de Kerkstraat** is succesvol afgerond en is inmiddels structureel. Wel is **overlast door langparkeerders** voor de entrees van winkels een toenemend punt van irritatie.

Marketing

- We hebben een belangrijke stap gezet door het **DNA en de identiteit** van het centrum te benoemen in een positioneringsadvies en marketingstrategie. Deze documenten vormen de basis voor de Ven van Veendam-campagne.
- De **Ven van Veendam-campagne en -huisstijl** gebruiken we voor alle communicatie over het centrum van Veendam: posters, website, social media etc. Herkenbaarheid en binding van met name de lokale en regionale bezoeker staat daarbij voorop.
- Om het **lokale karakter** van Ven van Veendam verder te laden, hebben we de afgelopen jaren gewerkt aan campagnes over de zelfstandige ondernemers, acties met o.a. Moederdag, Sint Maarten, etc. De promotiemanager werkt voortdurend aan nieuwe manieren om via Ven van Veendam het centrum onder de aandacht te brengen.
- Uit het **Koopstromenonderzoek Groningen (KSO, 2022)** weten we goed waar de omzet in het centrum vandaan komt. Dat zijn belangrijke focusgroepen. Het gaat daarbij primair om inwoners van Veendam e.o., maar bijvoorbeeld ook om de regio Muntendam/Meeden. Daarbij weten we hoe de consument zich gedraagt (bijv. relatief groot aandeel autobezzoek) en dat de consument het centrum van Veendam op punten als bijvoorbeeld winkelaanbod en uitstraling nog onvoldoende waardeert. Dit is belangrijke informatie om mee te werken.

Evenementen

- Het centrum heeft de afgelopen jaren een **sterk evenementenprogramma** gekend. In de corona-jaren was het organiseren onmogelijk, maar sinds 2023 hebben we dit dubbel en dwars ingehaald. De totale kalender aan evenementen, zowel qua diversiteit, kwaliteit als frequentie, worden door zowel ondernemers als inwoners gewaardeerd. We menen dat de kracht van deze evenementenkalender steeds meer als unique selling point (USP) van Veendam functioneert. Het aanbod aan evenementen is inmiddels groter dan in omliggende kernen in de regio.
- Via marketing promoten we de evenementen op allerlei manieren.
- Het totale evenementenprogramma is een optelsom van evenementen georganiseerd **vanuit de BIZ zelf, maar ook van andere partijen (zoals Bogdike)** die van de BIZ een bijdrage ontvangen. Samen zorgen we voor een programma waarin bijna elk weekend wat, en regelmatig veel, te doen is in het centrum.

VEN VAN

MODEDAG

30 MAART

DE ZINGENDE PAKDRAAG is er ook.

13.00 uur en 15.00 uur
Modeshow Veenlustplein

13.00 tot 16.00 uur
Modeflitsen door het centrum

SPINX
SLOTTEN
HERBA
DOORZIEK FAKENDEN
LEAZS
DIE
COOD
KARSTOES
OKAY
SILLES
RODCE
WALLSTROOK
VANDERVA
MPP DEBOUT
OCCO
GRIJNDEL GEBROED
KROON
NORAL
TOS
VAN 9029-0179

VEN VAN VEENDAM! CENTRUMVEENDAM.NL

VEN VAN

MOEDERDAG

Ons promotieaan deelt bloemen uit **AAN MOEDERS**

11 MEI 2024

HANG JOUW WENS VOOR MOEDER IN DE WENSBOM!
Maak kans op een high-lac voor 2 pers.

Slichting BIZ Centrum Veendam CENTRUMVEENDAM.NL

VEN VAN

BOGGDIKE TOETERRIT

BOGGDIKE Toeterrit

Toertocht
Klassieke Motoren

Café de Toeter
Ben. Weerdep. Veendam

27 APRIL 2023

START/FINISH:
11.00 UUR - 16.15 UUR

VEN VAN VEENDAM! Met dank aan: Gemeente Veendam | St. Wildervank Fonds | Mulders Motorcycles | Rustyco | Café de Toeter

CENTRUMVEENDAM.NL - BOGGDIKE.NL

VEN VAN

NEDMAG

NEDMAG LEUTJE SAIL

BOGGDIKE GOOIT DE TROSSEN LOS

8 JUNI 2024

Boven Oosterdiep | Molenstreek
Blankensteinkade | Veenlustplein
13.00 UUR - 17.00 UUR

Boten | Shantykoran | Piraten | Straattheater | Schinken | Modelbouwboten
Kinderactiviteiten | Bands | DJ | Paling, zalmrokerij | Poffertjes en meer...

VEN VAN VEENDAM! #C1 (046.1221)
Nedmag | Gemeente Veendam | St. Wildervank Fonds
A3 Corvath | AP-Sakar

Slichting BIZ Centrum Veendam CENTRUMVEENDAM.NL - BOGGDIKE.NL

VEN VAN

KERMIS

20 TOT 24 MAART
11.00 - 16.30 UUR

Voorjaarskermis op het museumplein!

VEN VAN VEENDAM! CENTRUMVEENDAM.NL

VEN VAN

DE KERST

activiteiten

Sint en Piet **3 DECEMBER**

10 DECEMBER Kerstactiviteiten in het centrum

Kerstmarkt **17 DECEMBER**
Moonlightshopping 19.30 - 21.00

18 DECEMBER Kerstmarkt
Koopzondag

Vrijg gevonden in het museumplein

VEN VAN VEENDAM! CENTRUMVEENDAM.NL

VEN VAN

VROUGER

ZATERDAG 20 APRIL
11.00 - 16.30 UUR

Terug naar Toen
OudHollandse Dag
Veendam

VEN VAN VEENDAM! CENTRUMVEENDAM.NL

VEN VAN

BLOEMEN

BLOEMETJESMARKT

6 MEI 2023
CENTRUM VEENDAM

TJD: 09.00 - 17.00 UUR

Slichting BIZ Centrum Veendam VEN VAN VEENDAM!

4 - Ambitie en doelstelling 2025-2029

Winkelgebieden staan onder druk en dat geldt zeker ook voor het centrum van Veendam. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het online winkelen, vergrijzing en veranderende consumentenpatronen. In de periode 2020-2022 kwam daar nog de klap van de coronacrisis overheen, met alle tijdelijke en blijvende gevolgen van dien. Om al deze redenen is het nodig, individueel en collectief, te blijven investeren en in te spelen op behoeftes vanuit de markt en de consument een onderscheidend aanbod te bieden. Alleen zo kunnen we de lokale inwoner, de regionale bezoeker en de toerist blijven binden en boeien.

De Stichting BIZ Centrum Veendam wil ook de komende jaren werken aan een goed functionerend, sterk en toekomstbestendig centrum van Veendam. De afgelopen vijf jaar zijn al aanzienlijke stappen gezet. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen, zichtbaar en onzichtbaar. We menen en hopen dat dit, met name de laatste twee jaar ook zo ervaren wordt door de ondernemers .

Wanneer we kijken naar de centrale ambitie van vijf jaar geleden, dan willen we deze grotendeels doorzetten.

“Het vergroten van de economische vitaliteit en de aantrekkingskracht van het centrum van Veendam voor de inwoners en bezoekers, door middel van een sterke, structurele samenwerking tussen ondernemers onderling en met de gemeente en vastgoedeigenaren in de Bedrijveninvesteringszone. Met als doel dat ons centrum bruist en dat consumenten er graag komen, verblijven en besteden.”

Binnen deze ambitie leggen we opnieuw accenten, dat doen we in het volgende hoofdstuk.

5 - Meerjarenprogramma 2025-2029

5.1 Thema's

De Stichting BIZ Centrum Veendam zet zich in voor een aantrekkelijk en goed functionerend centrum van Veendam. De organisatie doet dit op basis van de volgende hoofdthema's:

1. Een structurele **samenwerking** tussen ondernemers onderling en met gemeente, vastgoedeigenaren en andere stakeholders. En met een goed functionerend bestuur en een daadkrachtig uitvoeringsteam als basis.
2. **Versterking van het aanbod** van retail, horeca en dienstverlening en beperking van de (negatieve effecten van) leegstand.
3. Een **aantrekkelijk ingericht en aangekleed centrum**.
4. Focus op de **netheid en veiligheid** van het centrum.
5. Een **sterk evenementen- en activiteitenprogramma** als USP voor Veendam.
6. Specifieke aandacht voor uitbreiding van de **warenmarkt** als nieuw speerpunt.
7. Zichtbare en herkenbare **marketing** die inwoners, bezoekers en toeristen boeit en bindt.

In onderstaande paragrafen worden voor de hoofdthema's uitwerkingen gegeven van de belangrijkste focuspunten. Er wordt stilgestaan bij wat er de komende vijf jaar wordt gedaan om een zo goed mogelijk resultaat te behalen. Alle thema's dragen op een positieve manier bij aan het functioneren van het centrum van Veendam.

5.2 Uitwerking thema's

Thema 1: Samenwerking en uitvoering

- In de komende jaren willen we de inzet van bestuur en uitvoeringsorganisatie continueren. We menen dat een **sterk bestuur**, met bestuursleden van divers pluimage, belangrijk is voor stabiliteit, de relatie met bijdrageplichtigen en daadkracht. We investeren momenteel in het werven van nieuwe, soms ook jonge, bestuursleden. Aanvang 2025 moeten we de bestuursamenstelling op orde hebben.
- De rol van de **uitvoeringsorganisatie** is essentieel in het realiseren van alle uitvoerende plannen en activiteiten. We willen daarom voldoende uren borgen voor het huidige team. Daarbij geldt dat:
 - De huidige inzet van de **promotiemanager** is met 12 uur per week een minimaal scenario. Met zijn inzet voor evenementencoördinatie, het initiëren en coördineren van marketingactiviteiten en alle gesprekken op straat en in de winkel is meer nodig. We streven dan ook naar een inzet van 16 uur per week. Dit is afhankelijk van de begroting en ook de rol van de gemeentelijke bijdrage daarin (zie hoofdstuk 8: begroting).
 - De **strategisch centrummanager** heeft nu 2-3 uur per week beschikbaar. Dat is beperkt, maar gemiddeld genomen net voldoende om de gewenste inzet op het gebied van jaarplannen, afstemming met de gemeente, advies over centrumvisie en inzet op aanbodversterking te realiseren.
 - Een goede **secretariële** bezetting is noodzakelijk. De afgelopen jaren zette deze functionaris zich in voor planning, communicatie en vergunningstrajecten. Eind 2024 stopt hij met zijn activiteiten. Ambitie is om vanaf 1 januari 2025 nieuwe secretariële ondersteuning te vinden.
- Op gebied van **samenwerking met de gemeente** willen we de huidige contacten voortzetten, maar het liefst intensiveren. Wat ons betreft komen het BIZ-uitvoeringsteam en ambtelijk aanspreekpunt van gemeente minimaal tweewekelijks bijeen.
- We continueren de inzet van **Chainels** en andere vormen van communicatie.
- We zijn van mening dat er nog veel te winnen is op het gebied van **onderling contact** tussen ondernemers. Ondernemers kunnen elkaar versterken en dat begint bij het elkaar leren kennen. De komende jaren willen we onderlinge netwerkvorming versterken, via onderlinge bedrijfsbezoeken, ondernemersontbijtjes en andere vormen.
- We zullen de komende jaren bekijken of en wanneer we **inspiratie-/netwerkbijeenkomsten** houden. Frequentie vinden we daarbij minder belangrijk dan impact: we willen alleen bijeenkomsten organiseren over onderwerpen waar ondernemers ook echt op af willen komen.

Thema 2: Versterking van aanbod

- Een **goed winkelaanbod** blijft prioriteit houden. Samen met eigenaren willen we bekijken hoe we het aanbod zo goed mogelijk kunnen versterken en wat ieders rol daarin is. Het aantrekken van nieuwe formules en bijvoorbeeld verplaatsen van ondernemers blijft aandacht houden. Vanuit de BIZ willen we inzetten op:
 - Voortzetten en uitbreiden **Rode Loper-beleid**: het warme welkom naar nieuwe startende ondernemers, bijvoorbeeld door hen te begeleiden bij vestigingslocatie, vergunningen, bedrijfsadvies en eventuele subsidies. Ook zullen we startende ondernemers in de marketingaanpak extra in het zonnetje zetten.
 - **Startup/pop-up winkel**: we willen bekijken of een pand kan functioneren als 'starterswinkel', waar tegen een gereduceerd tarief een winkel een nieuw concept kan initiëren. Dat kan bijvoorbeeld gaan om een jonge ondernemer met een goed idee en/of een nieuw concept. Door vanuit de BIZ de starter te begeleiden (door een andere ondernemer of bedrijfsadviseur) en de starter extra te promoten, wordt het starten makkelijker. Bijkomend voordeel is dat er regelmatig iets nieuws te beleven is het in centrum.
 - Een nog steeds aanwezige ambitie binnen de BIZ is om, samen met de gemeente, een goed **bidbook** te creëren om formules, ondernemers en investeerders duidelijk te maken waar Veendam aan werkt en waar de kansen liggen.
 - Om de ontwikkeling van centrumbezoek beter te meten en ook te laten zien aan nieuwe ondernemers, zijn we van mening dat een **passanten-telsysteem** noodzakelijk is. Inmiddels zijn daar (privacy-proof) systemen voor. De BIZ reserveert hier primair geen middelen voor. Als de gemeente een systeem wil installeren, is een co-financiering bespreekbaar.
 - De centrumvisie geeft aan dat inzet van een **transformatie-coach**, die de soms complexe transformatie-plannen (bijv. van winkels naar wonen) kan begeleiden gewenst is. Wij delen deze opvatting en zijn van mening dat een versnelling van transformatie aan de randen van het centrum gewenst is. Een transformatie-coach kan daarbij een nuttige rol spelen. Het vraagstuk is nog waar deze rol het beste ondergebracht kan worden. Primair ligt hier een gemeentelijke taak; mocht deze taak beter binnen de Stichting BIZ passen, dan zijn aanvullende middelen daarvoor noodzakelijk.
- In meer algemene zin willen we met de gemeente voortdurend blijven kijken hoe we **de structuur van het centrum** kunnen verbeteren. De aandacht ligt daarbij op het compacter maken van het centrum en de juiste functie op de juiste plaats.
- We willen ook de komende jaren weer enkele mooie **leegstandscamouflage**-ideeën ontwikkelen.

Thema 3: Aankleding en inrichting, parkeren

- De aankleding van het centrum in de decemberperiode blijft een speerpunt van de BIZ. We streven de komende jaren naar een stabiele, goed functionerende **sfeerverlichting**. We willen hierbij stapsgewijs de lege plekken opvullen (straten waar nu nog geen sfeerverlichting is) en de kwaliteit verbeteren.
- Op basis van het Ven van Veendam-thema gaan we de komende jaren verder met het ontwikkelen en plaatsen van **banieren, vlaggen en andere aankledings-vormen** die het centrum een extra feestelijk tintje geven. Het liefst doen we dat het hele jaar door.
- De **inrichting van de openbare ruimte** kan op diverse plekken nog versterkt worden. De opgave ligt hier bij de gemeente. Als BIZ willen we graag als aanjager functioneren en denken we graag mee. Primaire opgave wat dat betreft is de zone Promenadeparkeerplaats-Promenadepad tot aan Veenlustplein, maar bijvoorbeeld ook het Kerkplein. **Sfeer, uitstraling en prettige verblijfsmogelijkheden** dragen bij aan de aantrekkingskracht van het centrum. Groen speelt daarbij een ontzettend belangrijke rol, vooral gezien de effecten van klimaatverandering (hittestress). **Groen** verkoelt en zorgt voor schaduw. Voor inwoners en bezoekers is het prettig om te winkelen en te verblijven in een mooi ingericht en groen centrum. Dat draagt ook bij aan de omzet van ondernemers, zo is al jaren bekend en wetenschappelijk bewezen.³
- Qua opgaves in de centrumvisie vinden we ook het thema **parkeerverwijzingen en parkeermogelijkheden** zeer belangrijk. Met name de capaciteit van de **Promenade**-parkeerplaats schiet op momenten te kort, deels veroorzaakt door woningbouw op de voormalige Rabobank-locatie. De toevoeging van een **blauwe zone** en **handhaving** op verkeerd geparkeerde auto's is een andere prioriteit.

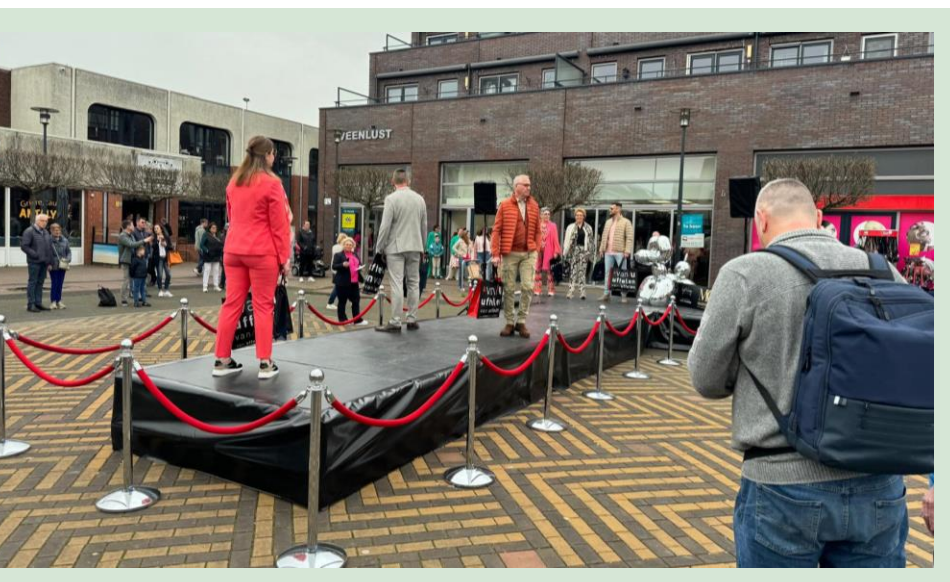
³ Bijv: Joye (2009): The effects of urban retail greenery on consumer experience.

Thema 4: Netheid en veiligheid

- We zetten hernieuwd in op het thema **Keurmerk Veilig Ondernemen**.
 - Dat doen we enerzijds omdat we het belangrijk vinden dat de openbare ruimte schoon en heel (netjes, verzorgd, geen onkruid, geen rommel) moet zijn.
 - Anderzijds is dit een speerpunt omdat het thema veiligheid belangrijker is dan ooit. **Winkeldiefstal en overlast** komen helaas veel te vaak voor in het centrum en met de politie en de gemeente willen we doen wat we kunnen om dit te stoppen of tenminste te verminderen.

Thema 5: Evenementen en activiteiten

- We denken dat het **evenementenprogramma** zoals we dat in 2024 hebben ontwikkeld een goede basis is voor de komende jaren. Nieuwe evenementen zoals Ven van Vrouger, Ven van Amateurkunst, maar ook de spontane schaatsbaan als in januari j.l. pakken goed uit bij het winkelend publiek en creëren veel goodwill en media-aandacht.
- De komende jaren blijven we de **focus leggen op lokale bewoners en regiobezoekers** en gebruiken daarbij de Ven van Veendamcampagne, waarin we een structurele keus hebben gemaakt over doelgroepen, benaderingswijze, communicatie-stijl, etc. De evenementenkalender richt zich op een goede spreiding van het evenementenaanbod (zowel qua locatie als door het jaar heen) waarbij er wat te beleven is voor alle doelgroepen.
- Voor de periode 2025 en verder bestaan er **diverse nieuwe ideeën**. Een aantal daarvan richt zich specifiek op de **retail**, zoals het organiseren van een nieuwe Winkelweek en de Week van de Stenen Winkel. Maar we willen ook nieuwe thema's oppakken als Ven van Chocolate (chocoladefestival), Ven van School (bij de start van het nieuwe schooljaar) en een vernieuwde versie van het Mode-event.
- Een goede **promotie** van het evenementenprogramma, via social media, krantenadvertenties en buiten op straat via videoschermen en driehoeksborden. Daarnaast willen we de band met lokale media verder uitbouwen.

Thema 6: Warenmarkt

- Het is een lang gekoesterde wens om in het centrum van Veendam een **grotere warenmarkt** te organiseren. Dit is echter niet eenvoudig. De uitdaging is niet zozeer de regelgeving (die kan aangepast worden), maar veel meer de uitdaging om nieuwe marktkooplieden naar het centrum te trekken. De beste kooplieden hebben hun marktdagen al elders gepland en het is niet eenvoudig hen te verleiden een bestaande plek op te geven en naar Veendam te verkassen. Samen met betrokkenen in het centrum bekijken we hoe we toch prikkels kunnen geven om dit wel te doen. Een financiële tegemoetkoming wordt daarbij niet uitgesloten.
- Een alternatief is om, in plaats van in te zetten op een warenmarkt, **frequent thematische markten** te organiseren. Denk daarbij aan boekenmarkten, vintagemarkten en markten gelieerd aan evenementen. Het zou een USP zijn als Veendam zich de komende jaren ontwikkelt tot 'markten-centrum'. Dat zou ook goed aansluiten bij het economisch DNA van Veendam. Bij succes kunnen we ons zelfs voorstellen dat reguliere marktkooplieden (met o.a. verswaren) maar wat graag bij dergelijke markten aansluiten. We willen in 2024 en 2025 de haalbaarheid onderzoeken.
- Qua rolopvatting zetten wij ons er vanuit de BIZ primair op in om eventuele warenmarkten de komende jaren te voorzien van randprogrammering. Daarnaast willen we actief bijdragen aan de marketing en promotie, om een positief effect te genereren op de bezoekersaantallen in het centrum.

Thema 7: Marketing , promotie en communicatie

- Met **Ven van Veendam** hebben we een sterke basis in huis qua huisstijl die we de komende jaren willen voortzetten en uitbouwen.
- Uiteraard blijven we via Ven van Veendam **frequent communiceren** via website, social media, krantenadvertenties, media-aandacht, driehoeksborden etc. Met als doel: zoveel mogelijk aandacht genereren voor het centrum en alles wat zich daar afspeelt: het mooie winkelaanbod, evenementen en activiteiten en andere ontwikkelingen.
- Er bestaan nog diverse nieuwe ideeën voor het **verder benutten van de campagne** in allerlei vormen. We denken dat we nog veel meer kunnen doen met o.a. merchandise (denk aan Ven van Veendam-chocolaatjes of tasjes), wedstrijden op gebied van etalage-inrichting, Valentijn-acties, meer focus op specifieke doelgroepen zoals **gezinnen** (back-to-school campagne) of **jongeren** (bijv. TikTok-influencers uitnodigen). De basis ligt er en we hebben ontzettend veel zin om nieuwe acties op te pakken.
- We communiceren graag over het centrum als één geheel en daar horen ook zo **uniform mogelijke openingstijden** bij. We beseffen ons dat ondernemingen daarin eigen keuzes kunnen maken. Toch zullen we als Stichting BIZ meer dan voorheen een voorkeurslijn delen naar ondernemers en vervolgens ook uitdragen in de marketing. We hopen dat een steeds groter aandeel van ondernemers bereid is in deze openingstijden mee te gaan. Dit in het besef dat we beter één heldere strategie kunnen kiezen dan blijven discussiëren over dit thema (iets dat al jaren gebeurt).

6 - BIZ-gebied

Het BIZ-gebied is enerzijds het gebied waarbinnen de BIZ-bijdrage van ondernemers geheven wordt en anderzijds het gebied waar de inzet van de BIZ moet leiden tot direct en indirect rendement.

We kiezen ervoor om een logisch en geografisch samenhangend BIZ-gebied aan te wijzen dat aansluit bij de doelen van dit meerjarenprogramma. De BIZ richt zich op het behartigen van belangen van gebruikers van niet-woningen en daarmee met name van commerciële panden in het centrum van Veendam.

Op de kaart op de volgende pagina is het BIZ-gebied voor de periode 2025-2029 weergegeven. Dit gebied is vrijwel gelijk aan het BIZ-gebied voor de periode 2020-2024, met uitzondering van de Verlengde van Beresteijnstraat en de Burgemeester de Hoopstraat. Deze straten maken in ons voorstel geen deel meer uit van het BIZ-gebied. De reden is dat het hier gaat om echte woonstraten, die weinig te maken hebben met de activiteiten in het centrum. Het weergegeven gebied herbergt gezamenlijk een grote concentratie winkels, horeca, dienstverleners, kantoren en overige bedrijven, waardoor gesproken kan worden over een centrumgebied. Buiten dit gebied wordt de frequentie waarop commerciële panden aanwezig zijn snel minder.

Het werkgebied voor de nieuwe BIZ geldt dus voor onderstaande straten en adressen.

Straat	Huisnummers	Straat (vervolg)	Huisnummers (vervolg)
Beneden Oosterdiep	1 - 39	Promenade	15 - 37, 20 - 36
Beneden Westerdiep	3 - 13	Promenadepad	71 - 103
Bocht Oosterdiep	49 - 57	Raadhuisplein	1 - 11, 12
J.G. Pinksterstraat	10 - 12	Van Beresteijnstraat	22 - 28
Kerkstraat	1 - 87, 2 - 72	Veenlustpassage	1, 37, 8 - 20
Museumplein	1 - 5, 2 - 30	Veenlustplein	1 - 13, 10 - 16
Prins Hendrikplein	5 - 27	Winkler Prins Passage	3 - 31, 8 - 58

Kaart BIZ-gebied

7 - Tariefstelling

Vanuit de BIZ willen we als ondernemerscollectief investeren in het centrum van Veendam. Daarvoor is het nodig dat alle ondernemers in het werkgebied een bijdrage doen. De gezamenlijke bijdrage van alle ondernemers vormt het BIZ-budget. Voor een goede, robuuste en ambitieuze nieuwe BIZ-periode is het nodig om voldoende budget te hebben. Voor de komende BIZ-periode stellen we het volgende voor:

- Alle gebruikers van niet-woningen in het BIZ-gebied betalen een bijdrage op basis van hun WOZ-waarde (0,7%);
- De minimumbijdrage is €600 en de maximumbijdrage is €1.300;
- Indien een pand geen gebruiker heeft, dan betaalt de eigenaar de BIZ-bijdrage;
- Een aantal categorieën niet-woningen worden uitgesloten van de BIZ-aanslag. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om gemeentelijke (nuts-)gebouwen, kerken, verzorgingstehuizen, wijkgebouwen en scholen⁴. Leidraad is de gemeentelijke basisadministratie.

Helaas ontkomen we met bovenstaande nieuwe BIZ-tarieven niet aan een stijging ten opzichte van de periode 2020-2024. De belangrijkste redenen zijn als volgt:

- Ten eerste zijn diverse kosten gestegen door inflatie;
- Ten tweede is het aantal gebruikers dat mee dient te betalen aan de BIZ in de praktijk lager dan begin 2020 werd ingeschat. Dat betekent dat de begroting door een wat kleiner aantal BIZ-betalers moet worden betaald.
- Belangrijkste van alles is, gecombineerd met bovenstaande twee aspecten, dat we menen dat het belangrijk is om een stevig programma te kunnen blijven uitvoeren. Een programma dat daadwerkelijk effect heeft in het economisch functioneren van het centrum van Veendam. Daar hoort een robuuste begroting bij, die we in hoofdstuk 8 uiteen zetten. Voor een dergelijke begroting ontkomen we niet aan een lichte stijging van de bijdrage.

⁴ Een artikel met precieze definities van panden die uitgesloten worden van heffing zal worden toegevoegd aan de gemeentelijke verordening voor de verlenging/inwerkingstelling van de BIZ.

8 - Begroting en jaarprogramma 2025

8.1 Begroting

Vooraf

Alle ondernemers in het BIZ-gebied die een bijdrage betalen brengen een BIZ-opbrengst bijeen. In 2025 wordt dit budget geraamd op **€172.000** (o.b.v. peildatum WOZ 1 januari 2024). Dit is de bruto-opbrengst.

De netto opbrengst die we kunnen benutten in de begroting is lager:

- Deze worden verminderd met de gemeentelijke kosten voor het innen van de BIZ gelden. Het gaat om drie procent van de bruto-opbrengst.
- Uit ervaring weten we helaas dat niet alle BIZ-middelen geïnd kunnen worden. Hoewel we voortdurend met de gemeente in gesprek zijn om dit bedrag te minimaliseren, reserveren we hier uit voorzorg vijf procent voor.
- We zijn kosten kwijt voor een verplichte accountantscontrole.

Op basis van bovenstaande rekenen we op een beoogde **netto-opbrengst in 2025 van circa €156.500,-**.

Naast de BIZ-opbrengst ontvangen we als Stichting BIZ ook nog enkele **structurele** subsidies van de gemeente:

- Een jaarlijkse bijdrage voor de evenementenregisseur (onderdeel van de rol van promotiemanager). In 2025 ligt deze bijdrage op €15.000,-. Het bedrag wordt vanaf nu jaarlijks geïndexeerd.
- Een jaarlijkse bijdrage voor de Sinterklaasintocht van €3.500.

Tot slot heeft de gemeente in overleg met de stichting BIZ een **jaarlijkse extra subsidie voor het evenementenprogramma** toegezegd van €15.000,- per jaar. Deze wordt jaarlijks door de BIZ aangevraagd.

Onder aan de streep hebben we een totaal budget van €190.000,- (dit bedrag is nog exclusief eventuele aanvullende subsidies of bijdrages van derden).

In onderstaande begroting is per hoofdthema een budget opgenomen, met daaronder de concrete projectonderwerpen waar we geld in willen investeren. De thema's uit het meerjarenprogramma waar we wel op inzetten, maar die niet direct leiden tot investeringen vanuit de BIZ (zoals inzet op betere parkeerplaatsen) laten we hier buiten beschouwing. De genoemde thema's zijn rechtstreeks afgeleid uit het meerjarenprogramma uit hoofdstuk 5. In de volgende paragraaf gaan we in op het specifieke jaarprogramma voor 2025, waarbij per thema een korte toelichting wordt gegeven op de te verwachten kosten.

Thema's en projecten	Kosten
Samenwerking en uitvoering	€ 64.100
Promotiemanager + strategisch CM	
Secretariaat	
Vergaderkosten	
BIZ-pand	
Bestuurs- en representatie kosten	
Chainels	
Versterken van aanbod	€ 5.000
Aanbodversterking	
Begeleiding ondernemers/Rode Loper	
Startup/pop-up winkel	
Aankleding en inrichting, parkeren	€ 18.500
Sfeerverlichting	
Banieren, vlaggen, overige momenten	
Netheid en veiligheid	Geen directe kosten
-	
Evenementen en activiteiten	€ 68.800
Volledig jaarprogramma	
Nieuw accent: warenmarkt	€ 12.500
Randprogramma, marketing/promotie	
Marketing, promotie en communicatie	€ 21.100
Evenementenpromotie	
Social media	
Nieuwe campagnes en activiteiten	
Totaal	€ 190.000

8.2 Toelichting jaarprogramma 2025

Thema 1: Samenwerking en uitvoering

- Een bedrag van €42.200,- wordt ingezet voor de vergoeding van de promotiemanager.
- Een bedrag van €7.800,- wordt ingezet voor de uren van de strategisch centrummanager.
- Het communicatieplatform Chainels kost jaarlijks €3.400.
- De kosten van het BIZ-pand bedragen circa €3.000.
- De kosten van het secretariaat bedragen ongeveer €2.100.
- Voor overige bestuurs-, vergader- en representatiekosten reserveren we €5.600,-

Thema 2: Versterking van aanbod

- Een bedrag van €4.000,- wordt ingezet voor de uren gericht op aanbodversterking van de strategisch centrummanager.
- Een bedrag van €1.000 wordt gereserveerd voor ondersteuning van starters en/of een starterswinkel.

Thema 3: Aankleding en inrichting, parkeren

- Voor de sfeerverlichting reserveren we een bedrag van €17.000.
- Voor overige aankleding van het centrum (o.a. kerstbomen en vlaggen) is €1.500 beschikbaar.

Thema 4: Netheid, veiligheid

- Geen kosten.

Thema 5: Evenementen en activiteiten

- Voor het totale jaarlijkse evenementenprogramma van 2025 aan het reserveren we een bedrag van €52.200.
- We doen een jaarlijkse bijdrage aan de Bogdike-evenementen van €13.000.
- Vergunningen, een evenementenverzekering en enkele overige kosten bedragen samen €3.600

Thema 6: Warenmarkt

- We stellen een bedrag van €12.500 beschikbaar voor een project om een sterkere warenmarkt in Veendam te bewerkstelligen. De rol van de BIZ zien we hier vooral in het organiseren van randprogrammering, marketing en promotie van de warenmarkt.

Thema 7: Marketing en promotie

- Voor de jaarlijkse promotie van het centrum (algemeen en evenementen) hebben we een bedrag beschikbaar van €4.500,-.
- Voor de promotie van evenementen hebben we aanvullend €4.500,- gereserveerd.
- Voor de inzet op social media is een jaarbedrag van €2.100 beschikbaar.
- Voor de Lucky Luikjes-campagne of een alternatief (zoals een Winkelweek) is een budget van €10.000 beschikbaar.

9 - Organisatie en proces verlengen BIZ 2.0

9.1 Organisatie

De middelen die de gemeente Veendam int vanuit de jaarlijkse BIZ-aanslag worden, verminderd met de perceptiekosten (inningskosten), doorgezet naar de Stichting BIZ Centrum Veendam. De stichting heeft een bestuur, bestaande uit ondernemers en eigenaren uit het BIZ-gebied. De stichting beheert de middelen en is opdrachtgever c.q. subsidieverstrekker naar de partijen met wie zij opdrachten of subsidierelaties aangaat. Het gaat dan bijvoorbeeld om leveranciers of uitvoerende stichtingen die bijdragen ontvangen.

De Stichting BIZ zorgt ervoor dat alle ondernemers kennis kunnen nemen van dit meerjarenprogramma, de jaarlijkse begroting en de rekening/verantwoording. Via in ieder geval een jaarlijkse presentatie van het jaarplan voor het komende jaar kunnen bijdrageplichtigen hun input geven op de plannen en begroting.

De gemeente Veendam heeft een uitvoeringsovereenkomst met de Stichting BIZ gesloten, waarin de wederzijdse afspraken, rechten en plichten zijn vastgelegd. Onder andere staan hierin de wijze van het jaarlijks aanvragen van de BIZ-gelden, bevoorschotting, afrekening en verantwoordelijkheden benoemd. Daarnaast ligt vast hoe partijen communiceren en wat er gebeurt in geval van problematische of onvoorziene situaties.

9.2 Proces verlengen BIZ 2.0

Het proces verlengen van de BIZ 2.0 wordt ondersteund door bureau BRDG Advies. De gemeente Veendam heeft het proces gefaciliteerd, via het leveren van informatie en uiteraard het gemeentelijk besluitvormingsproces.

In januari 2025 vindt een draagvlakmeting plaats, waarin alle potentiële bijdrageplichtigen kunnen stemmen over het verlengen van de BIZ voor de periode 2025-2029. Over de precieze datum wordt nader gecommuniceerd. Het meerjarenprogramma zoals dat hier voor u ligt is daarbij het uitgangspunt. In de periode naar de draagvlakmeting toe zullen bestuur en werkgroep zich inzetten om alle stemgerechtigden zo goed mogelijk te informeren. Daarvoor wordt onder andere communicatiemateriaal opgesteld, worden ondernemers persoonlijk bezocht en zal vóór de stemronde nog een tweede informatiebijeenkomst worden georganiseerd.